

Folketingets Erhvervsudvalg

ERHVERVSMINISTEREN

20. september 2021

Besvarelse af spørgsmål 679 alm. del stillet af udvalget den 16. september 2021.

ERHVERVSMINISTERIET

Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Spørgsmål:

Vil ministeren sende udvalget sit talepapir fra samrådet den 16. september 2021 om Danske Banks gældsinddrivelsessag, jf. ERU alm. del – samrådspørgsmål AJ, AK og AL?

Tlf. 33 92 33 50
Fax. 33 12 37 78
CVR-nr. 10092485
EAN nr. 5798000026001
em@em.dk
www.em.dk

Svar:

Hermed fremsendes talepapir fra samrådet den 16. september 2021.

Med venlig hilsen

Simon Kollerup

TALEPAPIR [KUN DET TALTE ORD GÆLDER]

16. september 2021

Samråd i ERU den 16. september 2021 – Spørgsmål AJ, AK og AL stillet efter ønske fra Rune Lund (EL) samt Lisbeth Bech-Nielsen (SF).

- Tak for invitationen til samrådet.
- Det er en god anledning til at få drøftet en rigtig træls sag for nu at sige det lidt på jysk.
- Også tak for at vi kan holde samrådet sammen – og det skal vi selvfølgelig leverer vores bidrag til bliver en brugbar og god gennemgang.
- Jeg vil dykke ned i spørgsmålene som formanden skitse-rede.

Ad spørgsmål AJ:

(I forbindelse med Danske Banks indsendelse af forkerte oplysninger til domstolene ønskes ministrenes holdning til følgende spørgsmål:

- Hvad er ministrenes holdning til den stikprøve, der viser, at Danske Bank har sendt forkerte oplysninger til domstolene i op imod 16.000 retssager?
- Hvordan mener ministrene, at der skal opnås forlig i denne enorme bunke af potentielt fejlbehæftede sager, hvor kunder er endt med at betale for meget? Er det bankens ansvar at opsøge disse kunder proaktivt? Skal sagerne genoptages på ny ved domstolene, med alt hvad det indebærer af omkostninger?
- Hvilken betydning mener ministeren, at sagen har for tilliden til bankerne og til domstolene?
- Hvad agter regeringen at gøre for at undgå en gentagelse?
- Er regeringen bekendt med lignende sager hos andre banker?
- Er regeringen af den holdning, at denne sag fremover vil ændre domstolenes praksis, så domstolene for fremtiden ikke i samme omfang kan eller bør stole på, hvad finansielle

institutioner indleverer af oplysninger? Skal domstolene fremover selv sørge for at gå oplysningerne efter i sømmene?)

- I spørgsmål AJ spørges der om min holdning til, at Danske Bank kan have overdraget op til 16.000 sager med fejloplysning til domstolene.
- Så kan jeg ikke udtrykke hårdt nok, hvor alvorlig jeg mener den sag er. Jeg er oprigtig bekymret over, at det i en så stor bank er muligt at have så graverende fejl i gældsinddrivelsen og over en lang periode som det er tilfældet.
- Særligt også, hvis det betyder, at et så stort antal afsluttede retssager skal gå om.
- De nyeste oplysninger i sagen om, at banken fortsat er med til at sende sager med fejloplysninger til domstolene, gør kun min bekymring større. Så det – for nu at sige det lidt direkte – er ubegribeligt for mig, at banken har anmeldt forkerte krav i dødsbosager – på trods af beslutningen om ikke at sende nye sager til domstolene.
- Det er en ny problematik, hvor Finanstilsynet har oplyst, at tilsynet har anmodet banken om yderligere oplysninger, som vi afventer i fælleskab på nuværende tidspunkt.

- Den redegørelse banken skal give skal blandt andet belyse, om banken har sendt de nye sager til domstolene før eller efter Finanstilsynets påbud fra september 2020.
- Hvis banken ikke har fulgt Finanstilsynets påbud, så forventer jeg, at tilsynet tager de nødvendige skridt over for Danske Bank.
- Der er desuden – inden for domstolenes rækker og rammer – etableret en arbejdsgruppe. Arbejdsgruppen ser på, hvordan et så stort antal sager bedst muligt kan behandles på ny, og hvordan det bedst muligt kan lade sig gøre i den praktiske verden.
- Hertil har jeg en klar forventning om, at Danske Bank gør alt, hvad den kan til at bidrage til en korrekt, hurtig og smidig sagsbehandling. Det skylder banken de berørte kunder og øvrige kreditorer.
- Jeg forventer desuden, at den uvildige undersøger forholdet sig til Danske Banks oversendelse af fejlbehæftede sager til domstolene. Og forholder sig til, om bankens foranstaltninger er tilstrækkelige til at undgå gentagelser i fremtiden.
- Danske Bank har i sagen svigtet tilliden hos både kunderne og samfundet generelt. Og banken står fortsat over

for et stort arbejde for at genvinde tilliden. For vi skal kunne have tillid til vores banker her i Danmark.

- En del af spørgsmålet går også på, hvorvidt andre banker har lignende udfordringer. Her kan jeg oplyse udvalget, at Finanstilsynet i september 2020 iværksatte en undersøgelse af, om de øvrige store pengeinstitutter havde konstateret systemmæssige problemer i deres gældsinddrivelsessystemer.
- Undersøgelsen viste, at der hos tre ud af fem banker var fundet fejl eller mulige fejlkilder i gældsinddrivelsessystemerne.
- De tre banker har løbende orienteret Finanstilsynet om de konstaterede fejl og arbejdet på at løse dem. Det gælder også kompensation til de berørte kunder.
- I den forbindelse skrev Finanstilsynet til alle andre pengeinstitutter og indskærpede forpligtelsen til at overholde god-skik-reglerne i forbindelse med inddrivelse af gæld.
- Reglerne om god skik indebærer, at hvis en bank bliver opmærksom på, at den har opkrævet penge, som den ikke har krav på, så er banken forpligtet til at tage kontakt til de berørte kunder, så snart de er blevet identificeret.

- Det gælder også, hvis den pågældende kundes sag har været behandlet ved domstolene.
- Det er sådan set ikke på nogen måde kringlet eller kompliceret lovgivning, at man kun må opkræve midler fra kunderne, som man er berettiget til.
- Og jeg kan kun understrege igen, at det er bankerne og deres ledelses ansvar, at der ikke opstår sager som denne i fremtiden.
- Den ansvarsfordeling er allerede afspejlet i den finansielle lovgivning – og det gælder også reglerne om indretning og drift af banker.

Ad spørgsmål AK:

(Er ministeren enig i, at Danske Bank inden for gældsområdet har forsømt deres forpligtelse til at drive virksomhed i overensstemmelse med redelig forretningsskik og god praksis, jf. § 43 i lov om finansiel virksomhed – og hvilke overvejelser og eventuelle initiativer giver dette ministeren anledning til?)

- I spørgsmål AK bliver der spurgt til, om jeg er enig i, at Danske Bank har handlet i strid med god-skik-reglerne, og hvilke overvejelser og initiativer det eventuelt giver anledning til.

- Vi havde et samråd i oktober sidste år, og som jeg nævnte der, så er det min opfattelse, at banken har overtrådt godskik-reglerne i sagen.
- Det blev også klart slået fast i Finanstilsynets afgørelse af 21. september 2020, hvor Danske Bank fik fire påbud rettet mod, at banken får ryddet ordentligt op i denne sag.
- Som bekendt omfatter det blandt andet at kompensere de kunder, der måtte have lidt et tab på grund af sagen.
- Og at kompensere andre kreditorer i inkassosagerne, som ikke har fået det rette beløb, fordi banken har anmeldt for høje krav i sagerne.
- Og her vil jeg igen understrege: Man må ikke opkræve penge, som man ikke har krav på. Og det er strafbart at gøre det med vilje.
- På baggrund af denne sag overvejer jeg derfor også, om der er behov for yderligere initiativer, som styrker forbrugerbeskyttelsen på det finansielle område.
- For vores banker skal have orden i penallhuset. Og det skal ikke kunne betale sig at omgå loven – tværtimod. Det bryder med kundernes tillid. Og det bryder samfundets tillid mere generelt.

Ad spørgsmål AL:

(Er ministeren – i lyset af Danske Banks ophobende antal misvedligeholdte sager enig i, at Finanstilsynet fremover bør føre et strengere tilsyn med Danske Bank med henblik på at sikre, at banken inden for virksomhedsområdet udøver sin virksomhed i overensstemmelse med redelig forretningsskik og god praksis, jf. § 43 i lov om finansiel virksomhed – og hvad kan ministeren oplyse om Finanstilsynets muligheder for at udøve et sådant strengere tilsyn med Danske Bank?)

- Med spørgsmål AL spørges der til, om der på baggrund af de problematiske sager i Danske Bank er grundlag for at føre et strengere tilsyn med bankens overholdelse af godskik-reglerne.
- Jeg har en klar forventning om, at Finanstilsynet er særligt opmærksom på indberetninger og anden information, som kan tyde på problemer i banken.
- Og som jeg også sagde på samrådet sidste år, så fører Finanstilsynet et risikobaseret tilsyn.
- Det betyder, at Finanstilsynet i dag fører et grundigt tilsyn med Danske Banks overholdelse af den finansielle lovgivning. Det gælder også i forhold til reglerne om redelig forretningsskik og god praksis.
- I den forbindelse skal det nævnes, at Finanstilsynet har fået mulighed for at indsætte sagkyndige i en finansiel virksomhed. Det er et ganske særligt – men også effektivt – redskab i tilsynet med de finansielle virksomheder.

- Finanstilsynet har i denne sag påbudt Danske Bank at udpege en uvildig sagkyndig til at foretage en undersøgelse af bankens oprydning i gældsinddrivelsessagen og sikre, at der ikke kan ske den her slags fejl i fremtiden.
- Og det samme gælder Danske Banks hvidvaskindsats.
- På den baggrund mener jeg grundlæggende, at Finanstilsynet allerede fører et langt tættere tilsyn med Danske Bank på området, så banken får rettet op på dens fejltagerelser.
- Tak for ordet.

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Erhvervsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 20. september 2021
Kontor: Proces- og Insolvensrets-
kontoret
Sagsbeh: Jimmi Hilkøb
Sagsnr.: 2021-0032/43-0028
Dok.: 2133599

Besvarelse af spørgsmål nr. 680 (Alm. del) fra Folketingets Erhvervs- udvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 680 (Alm. del), som Folketingets Erhvervsudvalg har stillet til justitsministeren den 16. september 2021.

Nick Hækkerup

/

Jørgen Jørgensen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 3392 3340
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 680 (Alm. del) fra Folketingets Erhvervsudvalg:

”Vil ministeren sende udvalget sit talepapir fra samrådet den 16. september 2021 om Danske Banks gældsinddrivelsessag, jf. ERU alm. del – samrådsspørgsmål AJ, AM og AN?”

Svar:

Der vedlægges det udkast til talepapir, som dannede grundlag for justitsministerens besvarelse den 16. september 2021 af samrådsspørgsmål AJ, AM og AN (Alm. del) fra Folketingets Erhvervsudvalg.

JUSTITIS MINISTERIET

Dato: 16. september 2021
Sagsnr.: 2021-0032/43-0028
Dok.: 2133701

UDKAST TIL TALE

Til brug for besvarelsen af samrådsspørgsmål AJ, AM og AN fra Folketingets Erhvervsudvalg den 16. september 2021

Spørgsmål AJ

I forbindelse med Danske Banks indsendelse af forkerte oplysninger til domstolene ønskes ministrenes holdning til følgende spørgsmål:

- *Hvad er ministrenes holdning til den stikprøve, der viser, at Danske Bank har sendt forkerte oplysninger til domstolene i op imod 16.000 retssager?*
- *Hvordan mener ministrene, at der skal opnås forlig i denne enorme bunke af potentielt fejlbehæftede sager, hvor kunder er endt med at betale for meget? Er det bankens ansvar at opsøge disse kunder proaktivt? Skal sagerne genoptages på ny ved domstolene, med alt hvad det indebærer af omkostninger?*
- *Hvilken betydning mener ministeren, at sagen har for tilliden til bankerne og til domstolene?*
- *Hvad agter regeringen at gøre for at undgå en gentagelse?*
- *Er regeringen bekendt med lignende sager hos andre banker?*
- *Er regeringen af den holdning, at denne sag fremover vil ændre domstolenes praksis, så domstolene for fremtiden ikke i samme omfang kan eller bør stole på, hvad finansielle institutioner indleverer af oplysninger? Skal domstolene fremover selv sørge for at gå oplysningerne efter i sømmene?*

Spørgsmål AM

Bagmandspolitiet mener ikke, at Danske Bank (eller dens ledelse) har begået noget strafbart med den vurdering, at banken har reageret så hurtigt den kunne. Hvordan hænger det sammen med, at der har været kendskab til datarod i gældssagerne siden 2004? Og hvordan hænger det sammen med, at bankens egne advokater i bankens egen redegørelse, og en række eksperter, vurderer at der kan være tale om strafbare forhold?

Spørgsmål AN

Med henvisning til, at der i Danske Bank gældsinddrivelsessagen er potentielt 16.000 yderligere retssager, der skal gå om, i et retssystem der i forvejen er presset, bedes ministeren redegøre for:

- Hvor lang tid de i forvejen forurettede kunder skal forvente fortsat at være fanget i disse juridiske processer?*
- Vil kvaliteten af den fremadrettede håndtering af sagerne blive påvirkede af, at domstolene er pressede?*
- Er det overhovedet muligt at lade så mange sager gå om?*

Svar:

Tak for ordet og tak for spørgsmålene til Rune Lund og Lisbeth Bech-Nielsen.

Jeg vil først vende mig mod spørgsmål AJ og AN og slutte mod spørgsmål AM.

[Bankens forkerte oplysninger]

I spørgsmål AJ spørges der til min holdning til, at Danske Bank har sendt forkerte oplysninger til domstolene.

Danmark er et land, der bygger på tillid. Det skal det blive ved med at være. Tillid skaber tryghed, og et højt niveau af tillid har en kæmpe værdi for vores samfund. Både socialt, politisk og økonomisk.

Derfor er det også vigtigt, at vi kan stole på de oplysninger, vi modtager fra virksomheder og offentlige instanser. For kan vi ikke det, så opstår der sprækker i tilliden. Og så udfordrer vi den danske samfundsmodel, der bygger på gensidighed, samarbejde og fælles forpligtelse i forhold til love og aftaler.

Derfor er denne sag meget alvorlig. For selvfølgelig skal borgerne kunne have tillid til, at de oplysninger, som

kommer fra bankerne, er rigtige. Ligesom domstolene naturligvis skal kunne regne med, at de oplysninger, de modtager fra banker, er korrekte.

Det har ikke været tilfældet i denne sag. Domstolsstyrelsen har oplyst, at Danske Bank har udpeget op mod 16.000 sager, hvor der kan være sendt forkerte oplysninger til domstolene pga. fejl i bankens inkassosystemer.

Sagen bliver ikke bedre af, at det nu viser sig, at Danske Bank kan have sendt forkerte oplysninger til domstolene i dødsboer, som er sluttet helt frem til august i år.

Det er særdeles alvorligt og dybt kritisabelt, når en så stor bank som Danske Bank på den måde skuffer danskernes tillid. Det skaber utryghed, og det burde ganske enkelt ikke kunne ske. Så meget desto større er min forundring og forargelse over, at det alligevel er tilfældet.

[Tilliden til domstolene]

Jeg bliver spurgt til, hvilken betydning, jeg mener, at sagen har for tilliden til domstolene. I den forbindelse vil jeg kort redegøre for, hvilke typer af sager der her er tale om, og hvordan domstolene behandler disse sagstyper.

Domstolsstyrelsen har oplyst, at de berørte sager navnlig er gældssaneringsager, dødsbosager, og i mindre grad konkursboer og rekonstruktionssager.

Behandlingen af sådanne sager har overordnet set det til fælles, at en kreditor – i dette tilfælde en bank – anmelder et krav, og at kravet normalt ikke efterprøves af domstolene, hvis der ikke er indsigelser mod kravet.

Lovgivningen er med andre ord indrettet således, at domstolene kun forholder sig til, om et krav er berettiget, hvis der protesteres mod kravet.

Efter alt hvad vi ved, har domstolene ikke begået fejl i disse sager, og sagerne bør efter min opfattelse derfor ikke svække tilliden til domstolene, men det er klart at en sag som denne skaber bekymring – ikke mindst for de mennesker, som er direkte berørt. Det er naturligvis helt uacceptabelt, at forkerte oplysninger fra Danske Bank går ind og skaber en sådan bekymring for borgerne.

Det er heller ikke min opfattelse, at sagen giver anledning til at ændre de regler, der gælder i dag. Den nuværende ordning er generelt velfungerende, og princippet om, at domstolene som udgangspunkt alene prøver et krav, hvis der fremkommer indsigelser, er både smidigt,

fornuftigt og rimeligt. Hvis domstolene i hvert enkelt dødsbo og konkursbo mv. ville skulle foretage en tilbundsgående undersøgelse af et kravs rigtighed, ville det endvidere indebære et behov for tilførsel af ekstraordinært store ressourcer til domstolene.

[Skal sagerne genoptages]

Jeg bliver også spurgt om, hvorvidt sagerne skal behandles på ny ved domstolene. Da det følger direkte af grundloven, at domstolene er uafhængige, hverken kan eller vil jeg som minister blande mig i denne vurdering.

Derimod skal jeg gerne gøre klart, at det efter min opfattelse er helt urimeligt, at vores domstole potentielt kan blive belastet af et stort antal sager på grund af fejl i Danske Banks inkassosystemer.

Domstolsstyrelsen har oplyst, at der er nedsat en arbejdsgruppe, som har til opgave at afklare behovet for yderligere oplysninger fra banken og at få tilrettelagt de praktiske forhold i forbindelse med den potentielle modtagelse af et meget stort antal sager ved domstolene.

Arbejdsgruppen vil også arbejde for, at der i videst muligt omfang kan ske en ensartet og effektiv behandling af

sagerne ved landets skifteretter. Arbejdsgruppen er i dialog med Danske Bank om at finde en løsning, så de allerede afgjorte sager håndteres bedst muligt. Der er afholdt møder i arbejdsgruppen i august og september.

Der er ikke udsigt til, at problemerne alene kan løses ved, at banken indgår forlig med kunderne og andre berørte. Det skyldes, at en løsning af den type problemer, der er tale om her, i udgangspunktet forudsætter domstolenes medvirken.

[Betydningen for domstolene]

Så vil jeg vende mig mod spørgsmål AN om, hvor lang tid vi kan forvente, at de berørte kunder skal vente på en afklaring.

Det er desværre ikke på nuværende tidspunkt muligt at vurdere, hvor lang tid det vil tage for domstolene at behandle de ca. 16.000 sager, der potentielt skal genoptages.

Domstolene har som sagt nedsat en arbejdsgruppe, som bl.a. skal arbejde for, at der i videst muligt omfang kan ske en ensartet og effektiv behandling af sagerne ved skifteretterne. Domstolsstyrelsen er som nævnt i dialog med Danske Bank for at tilvejebringe et overblik over

antallet af sager, typen af sager samt sagernes geografiske fordeling ved retterne.

Det er derfor også for tidligt at sige noget om, hvordan sagerne eventuelt vil kunne påvirke domstolenes økonomiske situation.

Jeg vil dog gerne understrege, at vi følger sagen tæt, og så snart vi kender resultatet af arbejdsgruppens arbejde, vil vi også forholde os til, om der er behov for at iværksætte initiativer, og hvilke initiativer der i givet fald vil være behov for.

Det er vigtigt for mig at understrege, at der skal ryddes ordentligt op i denne sag.

[Eventuelle strafferetlige konsekvenser for banken]

Til sidst vil jeg vende mig mod samrådsspørgsmål AM, der omhandler SØIK's rolle i sagen.

Helt generelt kan jeg sige, at det følger af retsplejeloven, at politiet – herunder SØIK – iværksætter efterforskning, når der er rimelig formodning om, at et strafbart forhold, som forfølges af det offentlige, er begået.

Det kan ske enten på baggrund af en anmeldelse eller af egen drift.

SØIK har oplyst, at SØIK i efteråret 2020 modtog to anmeldelser mod Danske Bank vedrørende bankens gældsinddrivelse, der – som jeg forstår det – begge blev indgivet på baggrund af TV 2's dækning af sagen.

I februar 2021 besluttede SØIK, at der ikke var grundlag for at indlede en efterforskning, idet der ikke var en rimelig formodning om, at der var begået noget strafbart.

Efter det oplyste lagde SØIK ved vurderingen især vægt på oplysninger om, at Danske Bank, efter at være blevet opmærksom på fejlene med at opkræve for store beløb af deres kunder, løbende har forsøgt at identificere kunderne med henblik på tilbagebetaling af disse beløb, og at banken har hensat et større beløb til at tilbagebetale.

Jeg kan også oplyse, at SØIK tilbage i oktober 2020 afholdt et møde med Finanstilsynet om Danske Banks gældsinddrivelse.

Ifølge SØIK oplyste Finanstilsynet, at man på det foreliggende grundlag ikke fandt anledning til at indgive en

anmeldelse for overtrædelse af den finansielle lovgivning.

SØIK har efter det oplyste ikke efterfølgende modtaget en anmeldelse fra Finanstilsynet. Der er heller ikke indgivet andre anmeldelser til SØIK vedrørende fejl og fejlbehæftede data i Danske Banks inkassosystem.

Hvis der indgives en anmeldelse fra Finanstilsynet, vil SØIK selvsagt vurdere sagen på ny.

[Afslutning]

Afslutningsvis vil jeg udtrykke min forståelse for, at en sag som denne skaber bekymring – ikke mindst for de borgere, som er direkte berørt.

Derfor er det også vigtigt for mig, at der bliver fundet en løsning, så de berørte borgere i sagen modtager de penge, som de måtte være berettiget til.

Det er vigtigt for borgernes tillid til bankerne og for tilliden i vores samfund generelt.

Tak.